

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

1. základní škola Plzeň, Západní 18

Západní 18, 323 00 Plzeň

Identifikátor školy: 600 069 630

Termín konání inspekce: 10. – 14. listopadu a 18. – 21. listopadu 2003

Čj.:	d4-1480/03-5121
Signatura:	od4cx113

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v době výkonu inspekční činnosti
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy a v předmětech: matematika, fyzika, občanská výchova a rodinná výchova na 2. stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ využívání finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu ve smyslu ustanovení § 8 odst. 3 zákona 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (kontrolovaným obdobím byl rok 2002)
- ❖ plnění podmínek odborné a pedagogické způsobilosti dané vyhláškou č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců (§ 2, § 3) ve školním roce 2003/2004
- ❖ vykazování počtu žáků ve smyslu § 10 odst. 3 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, za školní rok 2002/2003
- ❖ aktuální stav bezpečnosti a protipožární ochrany, včetně vyhodnocování rizik a řešení mimořádných situací ve vztahu k žákům školy

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem 1. základní školy Plzeň, Západní 18 je statutární město Plzeň. Funkci zřizovatele naplňuje výkonný orgán – Rada města Plzně prostřednictvím Magistrátu Města Plzně a v souladu s organizačním řádem MMP.

Aktuální zřizovací listina této příspěvkové organizace byla vydána dne 20. 3. 2003, přičemž poslední platné rozhodnutí o zařazení do sítě škol vydané Školským úřadem Plzeň – město se datuje dnem 19. 3. 1996 pod čj. 1490/95/45-1-01. Součástími školy jsou školní družina a školní jídelna.

Je největší základní školou v Plzni. Byla postavena v polovině 80. let jako sídlištní škola. V současné době má 34 kmenových tříd a v době konání inspekce ji navštěvovalo 818 žáků.

Školní budova má 5 vzájemně propojených pavilonů, 3 tělocvičny, plavecký bazén, rozsáhlý sportovní areál a školní pozemek. Má celkem 65 učeben i prostornou aulu za účelem pořádání různých shromáždění. Dále čítá 2 počítačové učebny, taneční sálek i vlastní malé divadlo. V objektu školy sídlí pobočka městské knihovny pro děti a dospělé.

Výuka se realizuje podle těchto schválených vzdělávacích programů: na 1. stupni základní školy dle učebních dokumentů Obecná škola čj. 12035/97-20 s využitím metodologie programu Začít spolu, včetně rozšířené výuky cizích jazyků a hudební výchovy. Na 2. stupni školy se žáci vzdělávají podle učebních dokumentů Základní škola čj. 16847/96-2, včetně jeho modifikací – rozšířené vyučování tělesné výchovy, cizích jazyků, hudební výchovy, informatiky a výpočetní techniky. Významnou měrou je v rámci výchovně-vzdělávacího procesu na škole zastoupeno též projektové vyučování i aktivní využití principů Daltonského plánu.

Škola řadu let úspěšně funguje jako Komunitní škola – centrum vzdělávacích a kulturních aktivit pro mládež a dospělé.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výchovně-vzdělávací proces v rámci školy zabezpečuje celkem 63 pedagogických pracovníků. V rámci hospitovaných hodin na 1. stupni základní školy 3 vyučující zatím nespĺňují předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Nekvalifikovanost neměla patrný vliv na kvalitu sledované výuky. Pozitivní je, že si potřebné vzdělání doplňují a studují obor učitelství pro 1. stupeň základní školy. V hospitovaných hodinách na 2. stupni školy v předmětech matematika, fyzika, občanská výchova a rodinná výchova působili vyučující s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Odborný potenciál školy je využíván promyšleně a cílevědomě. Ve skladbě úvazků se využívá odbornosti a dosavadních zkušeností vyučujících. Ve škole působil 2 výchovné poradkyně, z nichž pouze jedna splňuje požadované kvalifikační předpoklady. Pracují podle dokumentu: Systém práce výchovného poradce na 1. ZŠ v Plzni (pro daný školní rok a v rámci svého úseku).

Provoz školy se řídí dokumenty, jež popisují organizační strukturu, pravidla chodu tohoto zařízení, denní režim, obsahují popis práce všech zaměstnanců, práva a povinnosti žáků (Organizační řád, Pracovní řád, Řád školy, Režim pro učitele, Popis práce jednotlivých učitelů v návaznosti na plnění jejich pracovních povinností). Organizace školy je vzhledem k její velikosti náročná. Organizační struktura školy je koncipována účelně a funkčně. Promyšlené a vhodné delegování pravomocí ze strany ředitele na své podřízené garantuje funkční chod jednotlivých úseků školy v návaznosti na její organizační strukturu. Přenos informací uvnitř školy vůči zaměstnancům je pružný. Nejdůležitější informace jsou sdělovány ihned prostřednictvím školního rozhlasu a poté vyvěšovány na informačních tabulích a nástěnkách. Bezprostřední informační styk je zabezpečen vnitřními telefonními linkami v prostorách školy a mobilními telefony v rámci vedení školy. Předem plánované akce a úkoly se promítají do písemně zpracovaných týdenních plánů, jež obdrží každý pedagogický pracovník. Tok informací směrem k žákům je přes školní rozhlas, nástěnky, třídní učitele a v neposlední řadě i přes žákovský parlament.

Nejvyšším poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada. Je ustanoveno 5 metodických sdružení podle jednotlivých ročníků 1. stupně základní školy a celkem 14 předmětových komisí podle odborností. Z těchto jednání se pořizují zápisy, závěry jejich předsedové přenášejí směrem k vedení školy. Kvalitní práce metodických zařízení se pozitivně projeví v práci učitelů.

Systém vedení zaměstnanců se odvíjí od organizační struktury a vyznačuje se zažitými pravidly postupů v rámci školy v návaznosti na delegování pravomocí ze strany ředitele. Vedení pedagogických i nepedagogických pracovníků školy při zajištění jejího provozu je na bázi osobní zodpovědnosti v rámci vedení svěřeného úseku. Nepostrádá demokratické principy. Zvýšená pozornost je věnována začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím. Těmto kolegům aktivně napomáhají zejména předsedové jednotlivých metodických sdružení a předmětových komisí, včetně ostatních vyučujících. Vzájemné hospitace se neprovozují.

Hospitační činnost, jako jedna z forem kontrolní činnosti, je plánovitě zpracována v dokumentu: „Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2003/2004“. Rozdělení úkolů v rámci hospitační činnosti ve vedení školy je vyvážené. Podle doložených hospitačních záznamů bylo zjištěno, že plán se plní, v případě aktuálních vyučovacích problémů se hospituje okamžitě, jsou vedeny pohospitační pohovory. Závěry z hospitací se analyzují a zobecňují. Je tak zajištěn přímý vliv hospitační činnosti za účelem zvýšení kvality

výchovně-vzdělávacího procesu. Četnost hospitací vychází z dokonalé znalosti personálního obsazení školy a aktuálních potřeb.

Kontrolní činnost je plánovitá, funkční a promyšlená. Praktikuje se i náhodná nebo následná kontrola. Problémy, které vyvstanou se řeší bez zbytečného odkladu. Zkoumají se příčiny, provádí se analýza problémů, zkoumají se možnosti nápravy a prevence problémů. Vyvozují se opatření ke zlepšení stavu v personální oblasti.

Stavba rozvrhu i skladba úvazků vypovídají o promyšleném využití odborného potenciálu školy. Vedení školy v této oblasti vykonává i kvalitní servis a management v oblasti zabezpečení odbornou literaturou a vhodnými učebními texty.

Nadprůměrnou úroveň má oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Jak dokladuje Výroční zpráva školy jen za minulý školní rok vyučující absolvovali 30 vzdělávacích akcí s celkovým počtem 63 účastníků. Někteří vyučující sami působí jako lektoři. Současnou prioritou v této sféře je oblast počítačové gramotnosti včetně dalšího zdokonalování a dramatická výchova. Výběr akcí a účastníků má svá pravidla.

Hodnocení zaměstnanců školy ze strany vedení má nesporný vliv na jejich profesní růst. Hodnocení je přímo úměrné možnostem sebevzdělávání, které jim škola nabízí. V rámci sebehodnocení pedagogického kolektivu se ČŠI seznámila s výsledky zajímavé ankety, jež vedení školy pro pedagogické pracovníky připravilo pod názvem: „Co jsem změnil ve své učitelské práci za posledních 10 let.“

Úroveň personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům je velmi dobrá.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Budova školy je rozlehlá, pětipavilonová s velice kvalitním odborným zázemím (odborné učebny, sportoviště, kulturní zázemí, prostory pro volnočasové aktivity).

Učební prostory jsou vkusně, esteticky a s citem vyzdobeny, vytváří kultivované edukační prostředí. Upravenost a výzdoba kmenových tříd 1. i 2. stupně školy je na velmi vysoké úrovni. Vypovídá o vnitřním životě třídy, výrazný podíl na výzdobě mají žáci. Vyučující mají svůj podíl na podnětnosti výzdoby v podobě rozmanitých názorných pomůcek a přehledů, modelů, obrazů, map, trojrozměrných modelů i nepřeberným množstvím pomůcek z vlastní dílny učitelů. Třídy jsou vybaveny moderním a praktickým žákovským a kancelářským nábytkem. Okna jsou proti oslunění opatřena žaluziemi. Přiměřená květinová výzdoba dotváří celkově příznivý rámeček výzdoby. Prostory školy v plné míře umožňují realizovat rozšířenou nabídku výchovně-vzdělávací činnosti školy.

K dispozici jsou ucelené a schválené řady učebnic, učebních textů a pracovních sešitů. Rozmanité množství názorných pomůcek je umístěno přímo ve třídách, jsou tak určeny k okamžitému využití. Další jsou v odborných učebnách a kabinetech. Systematicky je sledován trh s tímto učebním artiklem, na nabídky škola s rozmyslem reaguje. Materiální zdroje škola uvážlivě využívá v návaznosti na rozšířenou nabídku deklarovaných výchovně-vzdělávacích programů, plánování učiva, charakter probírané látky až po individuální dispozice žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Výrazným pozitivem je nadprůměrné vybavení školy v oblasti audiovizuální a výpočetní techniky. V průběhu inspekce byla využita ojedinele.

Vedení školy systematicky sleduje v rámci kontrolní činnosti využití materiálně-technického potenciálu školy. V závislosti na důležitosti, prioritách a dostupnosti finančních prostředků

reaguje na podněty vyučujících s ohledem na modernizaci a zkvalitnění či rozšíření materiálně-technického zázemí. V době školního vyučování je vybavení školy určeno k výuce. Mimo vyučování je využíváno širokou veřejností formou kurzů organizovaných tzv. Komunitní školou 1. základní školy nebo prostřednictvím krátkodobých či dlouhodobých pronájmů. Využití materiálně-technických podmínek školy je příkladné.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola uplatňuje zvolené učební dokumenty v plném rozsahu. Rozvrh hodin pro jednotlivé ročníky a třídy vychází z učebních plánů, počet hodin povinných předmětů je v souladu s jeho požadavky a reálná výuka podle tohoto rozvrhu probíhá. Škola vyučuje podle platných učebních osnov. Povinná dokumentace je vedena a průkazně zachycuje průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty schválených vzdělávacích programů: na 1. stupni základní školy Obecná škola čj. 12035/97-20 s využitím metodologie programu Začít spolu, včetně rozšířené výuky cizích jazyků a hudební výchovy. Na 2. stupni školy se žáci vzdělávají podle učebních dokumentů Základní škola čj. 16847/96-2, včetně jeho modifikací – rozšířené vyučování tělesné výchovy, cizích jazyků, hudební výchovy, informatiky a výpočetní techniky.

Kontrola naplňování učebních osnov je prováděna vedením školy v rámci kontrolní a hospitační činnosti. Pokud jsou v této oblasti zjištěné nedostatky, jsou neprodleně stanovována opatření k jejich nápravě.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin respektuje psychohygienické aspekty výuky. Školní řád obsahuje požadovaná ustanovení a respektuje práva a povinnosti žáků. Je v souladu s Úmluvou o právech dítěte.

Informační systém vůči žákům a jejich zákonným zástupcům je stanoven a je funkční.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Oblast výchovného poradenství má jasně stanovené cíle a obě výchovné poradkyně mají přesně stanovené pole působnosti. Výchovné poradenství na 1. stupni školy garantuje zástupkyně ředitele. Zaměřuje se především na výchovné problémy žáků, práci s integrovanými a zdravotně handicapovanými žáky. Výchovná poradkyně pro 2. stupeň základní školy se orientuje na vycházející žáky se zaměřením na volbu povolání. Spolupráce školy a rodiny je na kvalitní úrovni.

Výskytu sociálně-patologických jevů věnuje vedení školy patřičnou pozornost. Výchovné problémy jsou okamžitě řešeny ve spolupráci se zákonnými zástupci žáků, při závažnějších přestupcích za asistence Policie České republiky a s orgány péče o dítě. Spolupráce školy a rodiny je na kvalitní úrovni.

Výchovné poradenství významně přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy

Na 1. stupni základní školy se žáci vzdělávají podle učebních dokumentů Obecná škola čj. 12035/97-20 s využitím metodologie programu Začít spolu, včetně rozšířené výuky cizích jazyků a hudební výchovy. V 1. – 3. ročnících je metodologie projektu využívána v plném rozsahu, ve 4. a 5. ročnících jsou využívány pouze některé metody a formy práce.

Plánování výuky vychází z přehledně sestavených tematických plánů, které jsou zpracovány v rámci metodických sdružení. Aktuální příprava vyučujících byla promyšlená, pečlivá. Zejména náročná příprava činností pro práci v centrech aktivit byla zpracována erudovaně a nápaditě.

Ve sledované výuce působily tři učitelky bez odborné a pedagogické způsobilosti, které v současné době studují pedagogickou fakultu. Ostatní, v rámci hospitovaných hodin, splňovali předepsanou kvalifikaci.

Ve všech učebnách jsou cíleně vytvářeny podmínky pro podnětné učení. V každé třídě je vytvořen prostor pro společná setkávání, který je vybaven kobercem. Ve třídách projektu Začít spolu jsou navíc jasně vymezené učební kouty – centra aktivit, která jsou tematicky zaměřená a vybavená dostatečným množstvím pomůcek pro práci celé skupiny dětí. Veškerý didaktický materiál, učebnice, encyklopedie, dětská literatura jsou v učebnách volně k dispozici. Stěny místností jsou maximálně využívány k prezentaci výsledků individuální, skupinové i společné práce žáků. Prostory 1. stupně mají celkově vysokou estetickou úroveň, cíleně jsou vytvářeny podmínky pro podnětné učení.

V 1. – 3. ročnících se vzdělávání realizuje v blokové výuce. Jsou využívány různé metodické strategie - kooperativní učení, projektové vyučování, integrovaná tematická výuka, učení hrou. Učitelé vynikajícím způsobem využívali širokou škálu vývojově vhodných, individuálně přiměřených aktivit, které žáky motivují k aktivitě a tvořivosti. Žáci měli možnost učit se na základě přímých zkušeností, prostřednictvím vlastních činností. Pracovali svým vlastním tempem, vzájemně si radili a domlouvali se na správných postupech, prožívali radost z učení a svůj potenciál maximálně rozvíjeli. Byli motivováni možností vlastního aktivního přístupu k výuce i možností volby činností v centrech. Úvodní motivaci a vyladění na celý den nápaditým a citlivým způsobem zprostředkovali učitelé při ranním kruhu. Zpětná vazba – reflexe procesu učení, důležitá činnost programu, proběhla v hodnotícím kruhu, kde žáci představili výsledky svých činností z center. Sebehodnocení bylo doplněno také zpětnou vazbou od ostatních členů skupiny a učitelů. Průběh učení každého z žáků se také pravidelně dokumentuje prostřednictvím portfolií (soubor žakovských prací) a žakovských dotazníků, které v závěru tematického celku žáci zpracovávají. Průběžné rozvíjející hodnocení poskytuje pozitivní zpětnou vazbu, která žákům prospívá a podporuje zájem o aktivní učení. Osobnostní a sociální rozvoj žáků i jejich komunikativních dovedností zajišťuje kvalitním způsobem využívaná metodika programu. Pedagogové přistupují k dané metodice tvořivě a společně hledají další cesty k jejímu prohloubení a obohacení. Metodologie programu Začít spolu je realizována vynikajícím způsobem.

Ve 4. až 5. ročnících, až na ojedinělé výjimky, byla výuka organizována spíše klasickým, frontálním způsobem vhodně doplňovaným didaktickými hrami, prací ve skupinách, dvojicích i společnou činností na koberci. Vyučování bylo zpravidla pestré a zajímavé. Složky vzdělávací a výchovná byla vyvážená. Psychohygienické podmínky byly dodržovány vkládáním účinných relaxačních prvků. Objevily se i hodiny méně pestré s převahou frontální organizace práce, v nichž byl zúžen prostor pro samostatné a aktivní učení. Nedostatky se ojediněle projevíly v organizaci skupinové práce, někdy v převažujícím verbalismu vyučujících.

Vstupní motivace byla využívána v menší míře, vyučující se hlavně soustředili na průběžné motivování pochvalou, pobídkou, výzvou. Hodnocení a sebehodnocení žáků bylo málo adresné.

Ve většině tříd 1. stupně žáci různou měrou spolurozhodují i o záležitostech třídy. Podílejí se na vytváření pravidel chování, která si formulují sami, rozumějí dobře jejich významu a důležitosti, cítí se za jejich dodržování odpovědní a jsou motivováni k jejich respektování.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni mají celkově velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Dlouhodobé plánování výuky, časová dotace předmětu a členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním dokumentům vzdělávacího programu. Časově-tematické plány jsou zpracovány v souladu s učebními osnovami, respektují návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky. Bezprostřední příprava byla u všech vyučujících pečlivá a promyšlená. Stanovené výukové cíle byly reálné, vycházely z probíraného tématu učiva, odpovídaly možnostem a schopnostem žáků a v průběhu vyučovacích hodin se je dařilo úspěšně plnit.

Sledovaná výuka matematiky byla realizována šesti vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Tato skutečnost má pozitivní vliv na kvalitu vzdělávání.

Vyučování probíhalo v kmenových učebnách, které vykazovaly velmi dobrou až vynikající estetickou úroveň, jaká ve třídách druhého stupně není obvyklá. Vybavení školy pomůckami pro výuku matematiky bylo velmi dobré. Ve sledovaných hodinách byla ojedinele zařazena práce se zpětným projektoem, jiná didaktická technika využita nebyla. Účelně byla začleněna žákovská práce s kalkulátory, matematickými tabulkami, učebnicemi a pracovními sešity.

Organizace výuky, užití formy a metody byly u všech vyučujících na velmi dobré úrovni. Psychohygienické podmínky ve sledovaném vyučování byly dodrženy. V hospitovaných hodinách byl převážně uplatněn klasický frontální způsob výuky, účelné střídání jednotlivých činností umožnilo žákům učivo různými formami procvičit. Důraz byl kladen na pochopení vzájemných vztahů a souvislostí, ne pouze na mechanické osvojování učiva. Ve většině vyučovacích hodin byla uplatněna diferenciací odpovídající výkonnosti žáků. Ti byli důsledně vedeni ke schopnosti správně aplikovat probírané učivo, což se zpravidla velmi dobře dařilo. Byli většinou aktivní, dokázali samostatně pracovat podle pokynů vyučujících a prokazovali často velmi dobré znalosti. Při samostatné práci byla poskytována individuální pomoc problémovým žákům.

V některých sledovaných hodinách chyběla promyšlená vstupní motivace. Vyučující ji často nahrazovali oznámením probíraného tématu nebo sdělením programu hodiny. Průběžná motivace byla kromě aplikačních příkladů z praxe a problémových úloh realizována častým povzbuzováním, pobídkami a pochvalami, které měly převážně stimulační efekt.

Vztah vyučujících a žáků měl převážně charakter vzájemného respektu. Většina sledované výuky probíhala v pozitivní přátelské atmosféře.

Provedená hodnocení výkonů žáků respektovala jejich individuální dispozice, byla objektivní a spravedlivá. Žáci byli vedeni k samostatnosti a zodpovědnosti za své výsledky. Předmětová komise matematiky se podílí na sjednocení náročnosti požadavků vyučujících na žáky a vytváří podmínky pro koordinované zadávání a klasifikaci souhrnných písemných prací.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice

Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu. Probírané učivo koresponduje s časově-tematickými plány zpracovanými v souladu s učebními osnovami. Příprava na jednotlivé hodiny byla pečlivá a účelná.

Výuka je realizována dvěma vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí a jedním učitelem, který nemá fyziku v aprobaci.

Vyučování probíhalo v prostorné odborné učebně fyziky, jejíž vybavení nábytkem a pomůckami je na velmi dobré úrovni. Učební pomůcky byly ve většině sledovaných hodin účelně využity pro demonstrační i žákovské pokusy a pro samostatnou práci. Ve sledovaných hodinách byla ojediněle zařazena práce se zpětným projektorem, jiná didaktická technika využita nebyla.

Hospitované hodiny měly z hlediska použitých metod a organizace vyučování většinou velmi dobrou úroveň. Struktura hodin odpovídala výukovým cílům a věku žáků, jejich aktivizace byla převážně účinná. Teoretické poznatky byly doplňovány příklady praktických aplikací. Při opakování a probírání nového učiva bylo využíváno získaných znalostí a zkušeností žáků i mezipředmětových vztahů. Zpětná vazba byla zajištěna také zařazováním problémových otázek, častým opakováním a prověřováním probraného učiva. Sledované činnostně pojaté hodiny se samostatnou prací žáků byly velmi dobře připraveny a organizovány. Jasně a srozumitelně organizační pokyny byly většinou žáků respektovány (až na ojedinělé individuální výjimky). Vyučovací čas byl využíván efektivně. Velmi dobré psychohygienické podmínky vytvářelo střídání činností, přiměřená náročnost a tempo výuky.

Vstupní motivace byla většinou omezena na oznámení vzdělávacího cíle nebo programu hodiny. Průběžná motivace (např. uváděním příkladů z praxe, navozením problémové úlohy, činnostním pojetím výuky) byla v různém rozsahu využívána ve většině hodin.

Pravidla jednání byla dodržována. Ve výuce vládla pracovní atmosféra, žáci byli převážně ukázněni. Jejich osobnost byla respektována. Verbální i neverbální projev vyučujících, spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem byly celkově na velmi dobré úrovni. Vztah a komunikace učitelů a žáků měly charakter vzájemného respektu. Sledovaná výuka probíhala v pozitivní pracovní atmosféře.

Hodnocení výkonů žáků bylo ve sledované výuce vždy zdůvodněné a přiměřené výkonu. V některých hodinách nebylo z časových důvodů provedeno závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v občanské výchově a rodinné výchově

Učivo je plánováno v souladu s osnovami vzdělávacího programu Základní škola v rámci metodického sdružení. Organicky jsou včleněny besedy a exkurze, které řadu témat prohlubují, obohacují a zpestřují. Učební osnovy jsou plněny. Stanovené cíle výuky v jednotlivých sledovaných hodinách byly velmi dobře promyšlené a realizované s ohledem na aktuální stav třídy.

Výuku obou předmětů zabezpečují v jednotlivých třídách zpravidla třídní učitelé, všichni mají odpovídající vysokoškolské vzdělání. Předměty byly vyučovány v kmenových učebnách, vybavených novým žákovským nábytkem. Ve škole jsou k dispozici ucelené řady učebnic, které jsou postupně aktualizovány a doplňovány. Učitelé mají potřebné množství odborných příruček, doplňujících publikací, slovníků, videonahrávek a didaktické techniky. Materiální fond byl ve sledované výuce využíván. Vyučující navíc kopírují pro žáky zajímavé doplňující texty, úkoly a hry. Záměr vedení školy, aby třídní učitelé výukou těchto předmětů měli větší

možnost poznat svou třídu a výchovně na ni působit, se daří. Odráží se i na estetickém vzhladu většiny tříd. Výzdoba není formální, ale dokumentuje život třídy a prezentuje výsledky práce skupin i celého kolektivu.

Bezprostřední příprava všech pedagogů na výuku byla pečlivá a zpravidla i nápaditá po stránce organizační, obsahové i v zabezpečení didaktickým materiálem. Dařilo se plnit osnovami požadované pojetí předmětu a byly důsledně respektovány i nároky osnov na činnostní a netradiční metody a formy práce. I když ne všichni učitelé mají netradiční metody zažité a jsou s nimi ztotožnění, snažili se je uplatňovat, většinou s vynikajícím nebo velmi dobrým výsledkem. Zařazovaná práce ve dvojici, skupině, komunitní kruh, ankety, prvky dramatické výchovy rozvíjely smysl žáků pro kooperaci, vzájemnou pomoc a toleranci. Zpravidla byl vytvořen prostor pro rozvoj komunikativních dovedností žáků. Tyto dovednosti podporuje i zadávání dobře připravených mluvních cvičení - referátů. Podnětem je v mnoha případech i kvalitní vyjadřování učitelů a promyšlený způsob kladení otázek. Postoje žáků k důležitým oblastem lidského života a pozitivní hodnotové orientace vyplývaly nenásilně z diskusí, v některých třídách se odrazily i ve vytvoření třídních pravidel soužití.

Byla zařazována účinná vstupní motivace navozením potřebné situace, aktualizací, emotivním využitím literárního textu. K stimulaci žáků pomáhala třídním učitelům i dobrá znalost kolektivu. Výuka probíhala v otevřené, vstřícné atmosféře, žáci projevovali o výuku zájem, byli aktivní.

Výuka občanské a rodinné výchovy byla z pohledu všech hospitovaných hodin celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola evaluační nástroje používá, nemá je popsány a systematicky zpracovány. Ke zjišťování výsledků vzdělávání využívá zejména celorepublikové standardizované testy. Další srovnávání znalostí spočívá ve srovnávacích prověrkách zadávaných v paralelních třídách. Výsledky se pečlivě vyhodnocují, srovnávají i analyzují. Jsou přijímána opatření přes metodické orgány školy.

Ředitel školy sleduje úspěšnost žáků v rámci přijímacích řízení, provádí analýzu úspěšnosti absolventů školy při přechodu na střední školy, střední odborná učiliště či další vzdělávací instituce, včetně víceletých gymnázií. Tyto údaje jsou v číselné podobě publikovány ve Výroční zprávě školy.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy je velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Porovnáním a kontrolou byl zjištěn soulad údajů uvedených ve zřizovací listině s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Klima školy umožňuje všeobecný rozvoj žáků. Na tom se výraznou měrou podílí programová péče o sociální prostředí žáků, kvalitní výchovné poradenství, které je integrováno do běžného výchovně-vzdělávacího procesu, škála školních, mimoškolních i zájmových útvarů jako prevence před nežádoucími vlivy. Žáci jsou vedeni k vzájemné úctě a toleranci. Je patrná sounáležitost žáků a zaměstnanců se školou.

Důležitou úlohu ve škole v oblasti řešení výchovných problémů hraje koordinátorka volného času dětí. Organizuje a zabezpečuje rozmanité nápravné aktivity v oblasti výchovy, aktivně

spolupracuje s odborníky v této oblasti. Ve škole je garantem oblasti výchovy mimo vyučování. Významnou úlohu mají její aktivity v klubu „Oáza“, kam dobrovolně dochází řada žáků 2. stupně školy za zajímavými činnostmi s interesantními lidmi. Je to neúčinnější prevence v oblasti nežádoucích vlivů, jimiž jsou v dnešní době děti a mládež v oblasti mravní ohrožovány.

Rada školy je ustanovena, aktivně funguje a s vedením školy vstřícně spolupracuje.

Tradice školy je v podvědomí veřejnosti od roku 1985 jako školy se sportovním zaměřením. V profilaci školy hraje dodnes sport velmi důležitou roli. Úspěchy žáků na sportovním a mimosportovním poli v soutěžích, olympiádách a přehlídkách jsou významnou vizitkou školy.

Z dalších aktivit je nutné vyzdvihnout aktivní spolupráci s městskou knihovnou, útulné zázemí pro Centrum dětí a rodičů, v neposlední řadě i souvislé pedagogické praxe studentů Západočeské univerzity v Plzni.

Každoročně škola pořádá Dny otevřených dveří pro širokou veřejnost.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Poslední platná Zřizovací listina 1. základní školy Plzeň, Západní 18 vydaná ke dni 20. 3. 2003
2. Rozhodnutí o zařazení 1. základní školy Plzeň, Západní 18 do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 1490/95/45-1-01 z 19. 3. 1996 vydané Školským úřadem Plzeň-město
3. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003 ze dne 31. 8. 2003
4. Řád školy ze dne 29. 8. 2002
5. Organizační řád školy ze dne 1. 1. 2001
6. Plán hospitační a kontrolní činnosti na rok 2003/2004
7. Klasifikační řád ze dne 2. 9. 2002
8. Jednací řád pedagogické rady
9. Zápisy z pedagogických rad za školní roky 2002/2003 a 2003/2004
10. Třídní knihy všech tříd školy ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004
11. Třídní výkazy všech tříd 1. - 9. ročníku školy
12. Katalogové listy všech žáků 1. - 9. ročníků
13. Rozvrh hodin pro školní rok 2003/2004
14. Učební plány a učební osnovy všech deklarovaných vzdělávacích programů
15. Plán práce výchovných poradců pro školní rok 2003/2004
16. Zápisy z Metodických sdružení 1. stupně školy
17. Zápisy z předmětových komisí 2. stupně základní školy vzhledem k předmětu inspekce
18. Podkladová inspekční dokumentace
19. Přehled akcí Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy za období 2002/2003
20. Strategický plán rozvoje školy: „Jakou školu chceme mít a jak to udělat.“

ZÁVĚR

Největší plzeňská základní škola se může pochlubit pestrou nabídkou moderních výchovně-vzdělávacích programů a zajímavou nabídkou v oblasti volnočasových aktivit v době mimo vyučování.

Početný pedagogický kolektiv je zkušený, kreativní a dále se systematicky vzdělává. Získané poznatky aplikuje do výuky. Většina vyučujících, zejména na 1. stupni, neustále hledá nové postupy a nebojí se experimentovat.

Vynikající materiální zázemí, kterým škola disponuje, je výrazným prvotním vkladem podílejícím se na velmi dobré kvalitě výchovně-vzdělávacího procesu školy. Pozitivní je, že i v době mimo vyučování je využíváno žáky školy, případně širší veřejností v rámci Komunitní školy.

V oblasti vzdělávání jsou v převážné míře využívány moderní pedagogické trendy. Činnostně pojatá výuka opřená o dosavadní vědomosti a zkušenosti žáků, včetně otevřené komunikace mezi žáky a vyučujícími jsou průvodními a charakteristickými znaky sledované výuky. Pouze v ojedinělých případech byl patrný zažitý stereotyp na bázi preference frontální výuky. Výrazným pozitivem je erudovaná realizace programu Začít spolu.

Škola má svoji vlastní identitu, jasnou profilaci, výraznou prezentaci na veřejnosti. Její žáci se mohou pochlubit nesčetnými úspěchy v soutěžích a olympiádách nejen regionálního, ale i nadregionálního či celostátního významu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Štilip	Jaroslav Štilip v. r.
Členové týmu	Mgr. Marcela Šimková	Marcela Šimková v. r.
	Mgr. Lenka Rusnoková	Lenka Rusnoková v. r.
	Mgr. Karel Nováček	Nováček v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Jana Šimáčková, Dobromila Pittrová, Ing. Július Slávik

V Plzni dne 19. prosince 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. ledna 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Václav Mašek

Václav Mašek v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI Plzeňský inspektorát, Částkova 78, 326 00 Plzeň. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Magistrát Města Plzně	2004-02-16	1054/04-5121
Zřizovatel	2004-02-16	1054/04-5121
Rada školy	2004-02-16	1055/04-5121

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.